

O NOUĂ ABORDARE ÎN DESCRIEREA SPECIILOR DE INSECTE

Doctor în biologie **Elena BABAN**
 Doctor în biologie **Irina MIHAILOV**
 Institutul de Zoologie al AȘM

Legătura dintre insecte și agricultură a condiționat lansarea în circuitul științific a termenului de *insecte dăunătoare*. Prin cercetarea în timp, acest termen a determinat stabilirea trasabilității de apariție, populare și extindere teritorială a insectelor de interes. Astfel s-a ajuns la *entomofauna alogenă invazivă*, care reprezintă conexiunea dintre domeniile protecția plantelor și carantina fitosanitară.

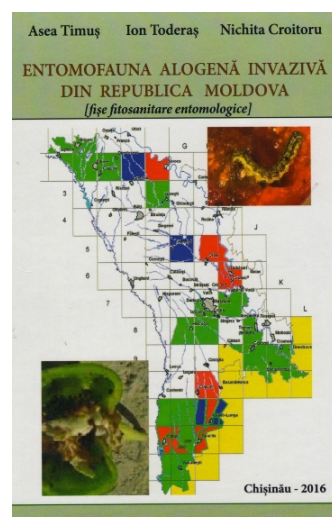
Pentru dezvoltarea semnificației acestui grup de insecte spre cunoaștere, a fost elaborată lucrarea *Entomofauna alogenă invazivă din Republica Moldova* (fișe fitosanitare entomologice), autori – dr. Asea Timuș, acad. Ion Toderaș și dr. Nichita Croitoru.

Structură și volum. Elementul de bază îl constituie 47 de fișe fitosanitare din domeniul entomologiei agricole și forestiere. În fișele respective, schema informației prezentată indică: denumirile științifice și populare ale insectelor, sinonimele și taxonii de clasificare indispensabili: ordinul și familia; originea continentală sau regională, cronica migrațiilor de la intercontinentale până în țara noastră; aspecte din biologia și ecologia acestora; factorii de reglare a densităților populaționale (ecologici, biologici și antropogeni) ale speciilor cu impact ecologic și economic; măsuri și metode selective pentru reglarea densităților populaționale ale speciilor dăunătoare plantelor agricole.

Speciile de insecte tratate în fișele fitosanitare entomologice sunt grupate în 8 capitole conform plantelor-gazde: porumbul – 4 specii; solanacee – 4; legumicole și floricole – 8; pomi fructiferi – 8; vițade-vie – 2; flora din peisajul ambiental – 10; lemnul industrial – 3; entomofagii dăunătorilor – 8 specii.

Fișele fitosanitare entomologice sunt structurate și conform statutelor: alogene invazive – 21; insecte de carantină fitosanitară – 18 specii; entomofagi nonnativi – 8 specii. Majoritatea sunt răspândite în Republica Moldova, iar unele, dintre cele neînregistrate încă, sunt răspândite în țările învecinate și prezintă potențial fiziologic de migrare pe teritoriul țării. Întregul conținut al atlasului este expus pe 210 pagini: introducere – 9 pagini, cele 8 capitole – 150 de pagini, anexele – 21 de pagini.

În 39 de fișe fitosanitare entomologice se prezintă câte o hartă a republicii cu indicarea precisă sau

Asea TIMUȘ, I. TODERAȘ, N. CROITORU.

Entomofauna alogenă invazivă din Republica Moldova (fișe fitosanitare entomologice). Chișinău: Tipografia „Print-Caro”, 2016, 210 p.

probabilă a pătrunderii speciilor pe teritoriul ei, precum și a primelor focare înregistrate sau prognozate de a fi constatate în viitor. Suplimentar, pentru 11 specii se prezintă hărțile geografice cu indicarea răspândirii lor la nivel intercontinental: Europa și Asia. În hărțile republicane sunt incluse imaginile originale și comune ale insectei alogene invazive, ceea ce îmbogățește semnificativ informația despre speciile vizate.

Importante sunt **referințele bibliografice** pentru fiecare specie, inclusiv cele care nu au fost depistate pentru moment de autorii lucrării, dar citate de alți cercetători, acestea fiind indicate cu *non videmus* și importante pentru tineri cercetători. Astfel de fișe fitosanitare entomologice se întocmesc în diverse țări europene, de aceea considerăm că vor fi utile și pentru domeniul entomologic din Republica Moldova.

Lista insectelor de carantină fitosanitară din anexă este o noutate pentru cercetarea științifică entomologică din Republica Moldova și îmbogățește semnificativ valoarea atlasului.

În acest context, felicităm autorii pentru noua abordare a descrierii speciilor de insecte cu statut de alogene invazive și de carantină fitosanitară, cu informații necesare la depistarea unor specii noi pentru fauna republicii sau deja adaptate focarelor inițiale.